

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ผู้บริหารการศึกษาเป็นผู้นำทางการศึกษาที่จะทำให้การศึกษามุ่งสู่วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งจากผลการวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ ได้สรุปงานของผู้บริหารการศึกษาไว้ 5 ประการ คือ 1. การบริหารวิชาการ 2. การบริหารบุคลากร 3. การบริหารธุรการ การเงิน พัสดุและการบริการ 4. การบริหารกิจการนักเรียน 5. การบริการชุมชน (อุทัยธรรมเดโช 2531:75) การบริหาร คือ ศิลปะในการทำให้การปฏิบัติงานจนเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย ส่วนมากการบริหารมักจะเน้นที่กระบวนการหรือวิธีการต่าง ๆ ซึ่งทำให้ผู้บริหารมั่นใจว่า จะมีการปฏิบัติที่ชาญฉลาดก่อให้เกิดความสำเร็จ มีประสิทธิภาพและคุณภาพ (พินลพธรรม บุญสุติก 2534:1) ประสิทธิภาพในการบริหารการศึกษานั้น ขึ้นอยู่กับสมรรถภาพของนักบริหารการศึกษา บทบาทอันสำคัญอย่างหนึ่งของนักบริหารการศึกษาคือ วิชาการรวมทั้งนักบริหารการศึกษามักจะมองข้ามไปก็คือ "การวิจัย" (การวิจัยเชิงนโยบาย : 155) อาจกล่าวได้ว่า การวิจัยเป็นเครื่องมือของการบริหารการศึกษา การวิจัยช่วยให้ผู้บริหารการศึกษาสามารถค้นหาข้อเท็จจริงและแนวความคิดมาประกอบการพิจารณา กำหนดนโยบายการบริหาร การวางแผนงานต่าง ๆ ให้ถูกต้องแม่นยำ รวดเร็วและประหยัด (การวิจัยเชิงนโยบาย : 161) ดังที่ อมรชัย ตันติเมธ (การวิจัยเชิงนโยบาย : 165) กล่าวว่า "การวิจัย" เป็นบทบาทอันสำคัญอย่างหนึ่งของผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ทำการวิจัยเอง หรือเป็นผู้ใช้ผลงานวิจัยทางบริหารการศึกษา หรือแม้แต่เป็นผู้สนับสนุนงานวิจัยทางการศึกษา ทำให้ผู้บริหารการศึกษา สามารถนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาการบริหารการศึกษาหรือใช้ในการพัฒนาการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น อันจะเป็นผลทำให้การจัดการศึกษาของประเทศพัฒนาขึ้น จึงเป็นการสมควรที่นักบริหารการศึกษาจะหันมาสนใจบทบาทใหม่ที่สำคัญของนักบริหารการศึกษา

งานวิจัยทางการศึกษามีบทบาทสำคัญยิ่งต่อผู้บริหารการศึกษายุคปัจจุบัน ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่รู้จักนำใช้ผลงานวิจัยในกระบวนการบริหาร ย่อมทำให้การพัฒนาการศึกษาในด้านต่าง ๆ ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ งานวิจัยที่มีบทบาทต่อการพัฒนาการศึกษา ได้แก่ งานวิจัยที่เป็นพื้นฐานข้อมูล (Database) ใช้เป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินใจ

ในการบริหารงานด้านต่าง ๆ งานวิจัยสถาบันใช้ในการวางแผนงานและกำหนดนโยบาย งานวิจัยเชิงนโยบายใช้ในการพิจารณาว่า นโยบายมีความถูกต้องแน่นอน และเหมาะสมกับ สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ สอดคล้องกับความเป็นจริง หรือวัตถุประสงค์เพียงใด การวิจัยเชิง ปฏิบัติการ (Action research) ใช้ในการพัฒนาด้านการเรียน การสอนและด้านอื่น ๆ ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่รู้จักใช้ผลงานวิจัยทางการศึกษา ในการวางแผน กำหนดนโยบายของโรงเรียน การตัดสินใจสั่งการ การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ย่อมทำให้ โรงเรียนเกิดการพัฒนาย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครที่สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษา- ธิการ มีจำนวนทั้งสิ้นในปีการศึกษา 2538 จำนวน 115 โรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนประกอบด้วย ผู้อำนวยการ หรืออาจารย์ใหญ่หรือครูใหญ่ และผู้ช่วยฝ่ายต่าง ๆ การบริหารโรงเรียน นั้น ผู้บริหารต้องปฏิบัติตามนโยบายของกรมสามัญศึกษา ซึ่งกรมสามัญศึกษามีการสนับสนุนการ วิจัยในโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียน การสอน บุคลากร และการดำเนินงาน ของโรงเรียน โดยการกำหนดแผนงานวิจัยในโครงสร้างแผนงานการบริหารงานและพัฒนา การศึกษา (วันทนา ชูช่วย 2533 : 14) และในแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และ การวัฒนธรรม ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายข้อที่ 11 การบริหารและสนับสนุน กำหนดไว้ว่า เร่งปรับปรุงและสนับสนุนการจัดสรรและระดม ทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาพัฒนาการบริหารอย่างเหมาะสมเป็นธรรม รวมทั้งพัฒนา ระบบข้อมูลสารสนเทศฯให้สามารถนำไปใช้ในการบริหารและการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนถึง เสริมและสนับสนุนการวิจัย โดยเน้นการวิจัยที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนา การศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ 2535) และกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวทาง ปฏิรูปการศึกษา พ.ศ. 2539-2550 การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา กำหนดไว้ว่า สนับสนุนให้ครูทำการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ส่วนการปฏิรูประบบบริหารการศึกษา กำหนดไว้ว่า มุ่งกระจายอำนาจ เพื่อเอื้อให้สถานศึกษา มีอำนาจตัดสินใจด้านการบริหาร และการจัดบริการทางการศึกษาที่เหมาะสม ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐต้อง ตัดสินใจในการบริหารการศึกษามากขึ้น ซึ่งผู้บริหารจำเป็นต้องใช้งานวิจัยทางการศึกษา เพื่อการบริหารงาน ในการวางแผนและพัฒนาการศึกษาต่าง ๆ

โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
 เอกชน กระทรวงศึกษาธิการ มีจำนวนทั้งสิ้นในปีการศึกษา 2538 จำนวน 166 โรง
 ผู้บริหารโรงเรียนประกอบด้วย ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่และผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายต่าง ๆ
 การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของเอกชนมีความแตกต่างกัน เนื่องจากโรงเรียนมัช-
 ศึกษากองเอกชนจำแนกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่บริหารงานโดยเอกชน กลุ่มที่บริหารโดย
 องค์การทางศาสนา และกลุ่มที่บริหารงานโดยมูลนิธิ หรือสมาคม นโยบายในด้านการบริหาร
 โรงเรียนจึงแตกต่างกันด้วย ผู้บริหารโรงเรียนจึงมีบทบาทอย่างสำคัญต่อประสิทธิภาพ
 ในการบริหารงาน ซึ่งในปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ยุคแห่งข้อมูล ข่าวสารและการแข่งขัน
 แม้กระทั่งในวงการศึกษากองเอกชนที่ต้องช่วยเหลือตนเอง ในเรื่องของงบประมาณที่ใช้ใน
 การบริหารการศึกษา เพื่อให้เป็นที่นิยมของประชาชน ซึ่งหมายถึงความอยู่รอดของโรงเรียน
 ด้วย ผู้บริหารต้องเป็นผู้รอบรู้และรู้จักใช้ข้อมูล สารสนเทศให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหาร
 งาน และการวางแผน กำหนดนโยบายให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน
 ในยุคโลกาภิวัตน์ จะต้องเป็นผู้บริหารมืออาชีพที่มีทั้งความรู้และประสบการณ์บริหาร สามารถ
 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และงานวิจัยทางการศึกษา ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหาร
 งาน จึงจะสามารถทำให้โรงเรียนดำรงอยู่ได้ มิฉะนั้นโรงเรียนเอกชนจะขาดคุณภาพและ
 ต้องล้มเลิกกิจการไปในที่สุด โรงเรียนมัธยมศึกษาของเอกชนในอนาคตที่ยืนหยัดอยู่ได้อย่าง
 มีประสิทธิภาพ ควรจะเป็นโรงเรียนที่บริหารงานโดยนิติบุคคล ประกอบด้วยผู้บริหารในรูป
 คณะกรรมการ สามารถแข่งขันกับโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐได้ ซึ่งสมหวัง พิธิยานุวัฒน์
 และคณะ ได้ประมวลประเด็นวิสัยทัศน์การศึกษาไทย ในด้านบุคลากรและการจัดการ สรุป
 ประเด็นเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการไว้ดังนี้ จะมีการค้นคว้ารูปแบบวิธีสอน และวิจัย
 สร้างสมความรู้มากขึ้น นักวิชาการจะลดการเลียนแบบมาสร้าง และผลิตเทคโนโลยีมากขึ้น
 มีการปรับโครงสร้าง เพื่อการกระจายอำนาจมากขึ้น ผู้บริหารลดบทบาทการสั่งการ และ
 เพิ่มบทบาทการบริหารแบบร่วมมือ จะมีความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการจัดการ
 ศึกษา ดังนั้น บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเปลี่ยนจาก การบริหารงานตามแบบที่
 เคยปฏิบัติต่อกันมา เป็นบทบาทการบริหารงาน แบบพัฒนาที่ยั่งยืน ซึ่งผู้บริหารจำเป็นต้องมี
 ข้อมูล สารสนเทศและงานวิจัยทางการศึกษามาใช้ประกอบ การตัดสินใจ และวางแผนการ
 บริหารงานด้านต่าง ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา

เอกชนได้ให้การสนับสนุนส่งเสริมโรงเรียนเอกชนได้พัฒนาคุณภาพทางการศึกษา โดยจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาเอกชน ฉบับที่ 7 (2535-2539) กำหนดนโยบายข้อ 4 ด้านการบริหารและสนับสนุน ไว้ว่า ปรับปรุงการบริหารงานการศึกษาเอกชนทุกด้าน โดยเฉพาะการพัฒนาาระบบข้อมูล สารสนเทศและการวิจัย (วารสารการศึกษาเอกชน 2536 : 79) ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน

การบริหารงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้บริหารมักประสบปัญหาในการตัดสินใจ ซึ่ง Herbert A Simon (อ้างใน เมธี บิลันธนานนท์ 2525 : 168) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ทุกขณะของพฤติกรรมของบุคคลย่อมมีทางเลือกที่จะกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยบุคคลจะเลือกตัดสินใจตามแต่ที่ตนเห็นว่าเหมาะสม ซึ่งขึ้นอยู่กับมโนธรรม ความรู้สึกอิสระ และเหตุผลของแต่ละบุคคล ซึ่งในกระบวนการบริหารหรือการจัดการโดยทั่วไป ผู้บริหารจะต้องพบกับปัญหาที่จะต้องเลือกปฏิบัติอยู่เสมอ โดยเหตุนี้บางครั้งจึงมีผู้กล่าวว่า การบริหารคือ กระบวนการตัดสินใจนั่นเอง (จงกลนี ยศบรรดาศักดิ์ 2535 : 4)

การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นการตัดสินใจปัญหาเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ งานด้านบุคคล งานด้านกิจการนักเรียน งานด้านธุรการ การเงินและงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ลักษณะงานที่ผู้บริหารต้องเกี่ยวข้องกับตัดสินใจ ได้แก่ การตัดสินใจงานประจำ การตัดสินใจเกี่ยวกับงานนโยบาย การตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาเชิงสร้างสรรค์ และการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาการขัดแย้งในโรงเรียน (จงกลนี ยศบรรดาศักดิ์ 2535 : 4) ประเภทของการตัดสินใจที่ผู้บริหารจะต้องตัดสินใจสิ่งการมี 2 ประเภท คือ ลักษณะที่ผู้บริหารรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นล่วงหน้าก่อน แล้วต้องทำการตัดสินใจ เพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยผู้บริหารสามารถมีเวลา มีข้อมูลในการตัดสินใจเพียงพอ อีกลักษณะ คือ ผู้บริหารต้องตัดสินใจ โดยที่ไม่ทราบปัญหาที่ล่วงหน้า ต้องทำการตัดสินใจอย่างฉับพลัน ซึ่งผู้บริหารต้องใช้ความรู้ ความสามารถ ที่ตนเองมีอยู่มาช่วยในการพิจารณาตัดสินใจอย่างรอบคอบ (พิมลพรรณ บุญสุลิก 2534 : 18)

ในการตัดสินใจเรื่องใดนั้น ผู้บริหารจะต้องมีขั้นตอนหรือกระบวนการในการตัดสินใจ โดยทั่วไปหากพิจารณาในเชิงระบบแล้ว กระบวนการตัดสินใจอาจจะแยกเป็นขั้นตอนได้ 6 ขั้นตอน (MCLEAD. JR 1983 : 102 อ้างใน ไทย ทิพย์สุวรรณกุล 2534 : 4)

1. ขั้นตอนของการนิยามปัญหา ในขั้นตอนนี้ประเด็นที่ต้องการหาคำตอบหรือตัดสินใจ ได้แก่ ปัญหาอยู่ที่ไหน สาเหตุของปัญหาคืออะไร และสาเหตุดังกล่าวเป็นสาเหตุที่แท้จริงหรือไม่
 2. ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลที่บรรยายต่อปัญหา เป็นขั้นตอนที่มีประเด็นที่ต้องการหาคำตอบหรือตัดสินใจ ดังนี้ ข้อมูลมีเพียงพอหรือยัง ต้องการข้อมูลเพิ่มเติมอีกหรือไม่ ใครจะเป็นผู้รวบรวมข้อมูล และจะรวบรวมข้อมูลได้อย่างไร
 3. ขั้นตอนในการระบุทางเลือกในการแก้ปัญหา ประเด็นที่ต้องการหาคำตอบหรือตัดสินใจ ได้แก่ ทางเลือกในการแก้ปัญหาที่มีทั้งทาง อะไรบ้าง ทางเลือกเหล่านี้เป็นไปได้แค่ไหน
 4. ขั้นตอนการประเมินทางเลือก ขั้นตอนนี้ประเด็นที่ต้องการหาคำตอบหรือตัดสินใจ ได้แก่ เกณฑ์ในการประเมินคืออะไร จะทำการวัดหรือประเมินทางเลือกได้อย่างไร จึงจะสอดคล้องกับเกณฑ์ และเกณฑ์ต่าง ๆ ดังกล่าวมีค่าน้ำหนักเท่ากันหรือไม่
 5. ขั้นตอนการคัดสรรทางเลือกที่ดีที่สุด ขั้นนี้ประเด็นที่ต้องการหาคำตอบหรือตัดสินใจ ได้แก่ ข้อมูลเพียงพอสำหรับใช้ในการคัดสรรทางเลือกหรือยัง กระบวนการในการคัดสรรทางเลือกมีความยุติธรรมเพียงพอหรือยัง ทางเลือกไหนดีที่สุดตามเกณฑ์
 6. ขั้นตอนการนำทางเลือกไปปฏิบัติ ประเด็นที่ต้องสรรหาคำตอบ หรือตัดสินใจ ได้แก่ เมื่อไรที่ควรจะนำทางเลือกนั้นไปปฏิบัติและควรปฏิบัติอย่างไร ใครควรจะเป็นผู้ติดตามผลการปฏิบัติ และทางเลือกดังกล่าวสอดคล้องกับวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด
- การตัดสินใจสิ่งที่ดีนั้น ย่อมนำไปสู่ความสำเร็จและการตัดสินใจที่ผิดพลาดย่อมทำให้หน่วยงานหรือองค์กรล้มเหลว ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษามักจะประสบปัญหาในการตัดสินใจ ดังที่ พิมลพรรณ บุญสุกิจ (2534) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัศึกษามีปัญหาอุปสรรคในการตัดสินใจสิ่งการ ด้านการบริหารงานวิชาการ ในเรื่องนโยบายที่ไม่ชัดเจน และขาดข้อมูลที่จำเป็น ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน ด้านการบริหารงานโรงเรียนกับชุมชน ผู้บริหารประสบปัญหาและอุปสรรคในการตัดสินใจสิ่งการ ในเรื่องขาดข้อมูลที่จำเป็น ถูกต้องเป็นปัจจุบันเช่นกัน
- ดังนั้น เพื่อแก้ปัญหาและอุปสรรคในการตัดสินใจของผู้บริหาร ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจึงมีความจำเป็นต้องมีสารสนเทศ และงานวิจัยทางการศึกษาที่มีคุณภาพเหมาะสม

สมเพียงพอและตรงกับเรื่องที่ต้องการตัดสินใจ ดังที่ พรรณิภา หิตะศักดิ์ (2527) ได้ศึกษาความต้องการงานวิจัยทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ ในกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก พบว่าการบริหารงานด้านวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 3 ขนาดมีความต้องการงานวิจัยในระดับมากในทุกประเด็น การบริหารงานบุคคล ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ มีความต้องการงานวิจัยในระดับมากทุกประเด็น ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง มีความต้องการงานวิจัย ในระดับมากที่สุดและมาก ส่วนระดับปานกลางได้แก่ ประเด็นสาเหตุที่ทำให้บุคลากรพ้นจากงาน ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมขนาดเล็ก มีความต้องการงานวิจัยในระดับมาก และระดับปานกลางในประเด็นสาเหตุที่ทำให้บุคลากรพ้นจากงาน การบริหารงานกิจการนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ มีความต้องการงานวิจัยในระดับมากทุกประเด็น ส่วนผู้บริหารโรงเรียนมัธยมขนาดกลางและขนาดเล็กมีความต้องการงานวิจัยในระดับมากที่สุดและมาก การบริหารงานด้านธุรการ การเงินและอาคารสถานที่ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 3 ขนาด มีความต้องการงานวิจัยระดับมากในทุกประเด็น การบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ทั้ง 3 ขนาด มีความต้องการงานวิจัยในระดับมากทุกประเด็น ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ จึงมีความต้องการงานวิจัยเป็นอย่างมากในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ส่วนเรณู ผลสวัสดิ์ และคณะ (2524) ทำการศึกษาเรื่องความต้องการวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย พบว่า ความต้องการงานวิจัยด้านการบริหารและวางแผนมากที่สุด รองลงมาเป็นด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน และญาติ คาวพลังพรหม (2526) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเผยแพร่ผลงานวิจัยทางการศึกษา : ปัญหาของผู้เผยแพร่ และความต้องการของผู้รับ พบว่า อาจารย์ระดับวิทยาลัยครู ครูอาจารย์ในโรงเรียนและนักวิชาการ ต้องการผลการวิจัยเกี่ยวกับการแก้ปัญหาในหน่วยงาน นอกจากนี้ ไพโรจน์ แสงจันทร์ (2527) ได้ศึกษาสภาพการวิจัยและความต้องการในการทำงานวิจัยของอาจารย์วิทยาลัยครูกลุ่มภาคกลาง พบว่า ความต้องการขอขายหรือหัวข้อที่จะวิจัยในอนาคต ได้แก่ หัวข้อเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของสาขาวิชาที่ถนัด หัวข้อปัญหาของชุมชน หัวข้อการปรับปรุงการปฏิบัติงาน หัวข้อการพัฒนาการศึกษา และหัวข้อการบริหารและการวางแผนในวิทยาลัย ส่วนโรงเรียนมัธยมศึกษาของเอกชน ในปัจจุบันจำเป็นต้องมีการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา ให้เป็นโรงเรียนที่ก้าวหน้าทันสมัย ดังที่ จุมพล พูลภัทรชีวิน (2531) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อ

สัมฤทธิ์ผลของโรงเรียนเอกชน ได้แก่ ด้านการบริหาร ด้านบุคลากรและการคัดเลือกบุคลากร ด้านการวางแผนงาน และด้านการจัดการเรียนการสอน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อการบริหารงานและการตัดสินใจของผู้บริหาร ดังนั้น เพื่อให้การบริหารงานไม่ผิดพลาด ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของเอกชน จึงต้องการงานวิจัยทางการศึกษา เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ และการบริหารงานด้านต่าง ๆ

ในการใช้ผลงานวิจัย เพื่อการตัดสินใจสั่งการ หรือบริหารงานด้านต่าง ๆ ผู้บริหารมักประสบปัญหาในการใช้ผลงานวิจัย ดังที่ ศศิธร พิรุณดี (2523) พบว่า ปัญหาในการใช้ผลงานวิจัยของผู้บริหารมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร คือ ลักษณะการบริหารไม่ได้ เน้นความสำคัญของการวิจัย การบริหารงานทำตามแบบแผน และกฎหมายที่มีอยู่ โดยไม่ต้องปรับปรุงให้เหมาะสมตามผลวิจัย ผลงานวิจัยไม่สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ งานวิจัยที่มีอยู่ส่วนมากเป็นการประเมินผลการทำงานและไม่ได้บอกวิธีแก้ปัญหาไว้ งานวิจัยไม่ตรงกับความต้องการใช้ ขาดความเฉพาะเจาะจงที่จะวางแนวทางเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติ ผู้บริหารมีงานรับคิดชอบมาก และต้องแก้ปัญหาอย่างรีบด่วน จนไม่มีเวลาศึกษางานวิจัย เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2536) พบว่า ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการนำผลวิจัยไปใช้ของผู้บริหารหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบด้านการศึกษา คือ คุณภาพของงานวิจัยไม่ดีพอ ระบบและวิธีการเผยแพร่งานวิจัยยังไม่แพร่หลาย และมีขีดจำกัด งานวิจัยไม่สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงาน งานวิจัยใช้ภาษายาก ไม่สื่อความหมาย หัวข้อการวิจัยซ้ำซาก และงานวิจัยทำเฉพาะจุดมีข้อจำกัดในการขยายผล ซึ่งปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้สมควรที่จะได้รับการแก้ไขให้หมดสิ้นไป หรือเบาบางลง

ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐและเอกชน ที่ต้องการพัฒนาการบริหารการศึกษา จึงมีความต้องการงานวิจัยทางการศึกษา เพื่อใช้ในการตัดสินใจ วางแผน กำหนดนโยบาย ในการบริหารงานด้านต่าง ๆ คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคลากร การบริหารงานกิจการนักเรียน การบริหารงานธุรการ การเงินและอาคารสถานที่ และการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน เมื่อผู้บริหารมีความต้องการงานวิจัยทางการศึกษา ก็จะมีแนวทางดำเนินการให้ได้มาซึ่งงานวิจัยที่ต้องการ และเมื่อผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐและเอกชน ได้ใช้งานวิจัยทางการศึกษาในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ผู้บริหารก็จะประสบปัญหาในการใช้ผลงานวิจัยเหล่านั้น ซึ่งผู้บริหารแต่ละคนจะประสบปัญหาในการใช้ผลงานวิจัย อาจจะเหมือนกันหรือไม่เหมือนกันก็ได้

จากที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาประเด็นคำถาม เพื่อหาคำตอบที่ชัดเจน คือ

1. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐและเอกชน มีความต้องการงานวิจัยทางการศึกษาเรื่องใดบ้าง แต่ละเรื่องมีความต้องการมากน้อยเพียงใด
2. ความต้องการงานวิจัยทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐและเอกชน มีความแตกต่างกันในเรื่องใด
3. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐและเอกชน มีวิธีดำเนินการให้ได้มาซึ่งงานวิจัยที่ต้องการอย่างไรบ้าง เช่น ผู้บริหารทำวิจัยด้วยตนเอง การส่งเสริมสนับสนุนให้มีการทำวิจัย การส่งครูให้เรียนหรืออบรมวิจัย ฯลฯ
4. ปัญหาในการใช้ผลงานวิจัยทางการศึกษาของผู้บริหารเป็นอย่างไร แตกต่างจากที่มีการวิจัยไว้แล้วหรือไม่

เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในการนำข้อมูลเพื่อการตัดสินใจและแก้ปัญหาในการบริหารงานแต่ละด้านได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และจะได้ทราบว่าหัวข้อหรือปัญหาวิจัยทางการศึกษาเรื่องใดที่ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาต้องการ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบความต้องการงานวิจัยทางการศึกษา ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐและเอกชนในกรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความต้องการงานวิจัยทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐและเอกชน จำแนกตามการบริหารงานทั้ง 5 ด้าน และจำแนกตามภูมิภาคที่ต่างกัน
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบแนวทางดำเนินการของผู้บริหาร เพื่อให้ได้มาซึ่งงานวิจัยที่ต้องการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐและเอกชน
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัญหาในการใช้ผลงานวิจัยของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐและเอกชน

สมมติฐานของการวิจัย

โรงเรียนมัธยมศึกษาของเอกชน ต้องต่อสู้ดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดของโรงเรียน เนื่องจากไม่มีงบประมาณสนับสนุนจากรัฐอย่างเพียงพอ ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องใช้ข้อมูล หรืองานวิจัยที่เชื่อถือได้และมีจำนวนมากเพียงพอ เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการบริหารโรงเรียน เพราะถ้าการตัดสินใจผิดพลาด ย่อมส่งผลเสียหายต่อโรงเรียนเป็นอย่างมาก ซึ่งต่างกับโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐที่มีงบประมาณสนับสนุน (เพียงพอ) การบริหารงานเป็นไปตามระบบ ระเบียบ ผู้บริหารสามารถตัดสินใจได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ไม่ต้องอาศัยข้อมูลหรืองานวิจัยมากนัก ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของเอกชนน่าจะมีความต้องการงานวิจัยเพื่อการตัดสินใจในการบริหารมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ

ปัญหาในการใช้ผลงานวิจัยของผู้บริหารนั้น จากการศึกษาโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ไม่ได้เน้นความสำคัญของการวิจัยมากนัก ยังไม่มีหน่วยงานเกี่ยวกับการวิจัยของโรงเรียนโดยเฉพาะ การส่งเสริมให้ครูทำวิจัยยังมีน้อย เนื่องจากขาดงบประมาณในการสนับสนุน การเผยแพร่ผลงานวิจัย ยังไม่กว้างขวาง และครอบคลุม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเผยแพร่งานวิจัยยังมีน้อย ผลงานวิจัยที่มีอยู่เป็นลักษณะงานวิจัยที่ต่างคนต่างทำ เนื้อเรื่องการวิจัยไม่ตรงตามความต้องการของผู้บริหาร เป็นเหตุให้ขาดผลงานวิจัยที่จะนำมาใช้ในการตัดสินใจเฉพาะหน้า ทำให้การแก้ปัญหาในการบริหารงานไม่คล่องตัวเท่าที่ควร ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน จึงน่าจะประสบปัญหาในระดับมาก ใกล้เคียงกัน

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐและเอกชน มีความต้องการงานวิจัยทางการศึกษา น่าจะแตกต่างกัน โดยผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของเอกชนน่าจะมีความต้องการงานวิจัยทางการศึกษามากกว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ
2. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐและเอกชนที่มีภูมิหลังต่างกัน มีความต้องการงานวิจัยทางการศึกษาน่าจะไม่แตกต่างกัน
3. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐและเอกชน น่าจะมีแนวทางดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งงานวิจัยที่ต้องการ ไม่แตกต่างกัน

4. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐและเอกชน น่าจะมีปัญหาในการใช้ผลงานวิจัยในระดับมาก ไม่แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร ของการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการที่ปฏิบัติราชการในปีการศึกษา 2538 ในเขตกรุงเทพมหานคร จาก 115 โรงเรียน จำนวน 115 คน และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2538 จาก 166 โรงเรียน จำนวน 166 คน รวมทั้งหมดจำนวน 281 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

2.1 ตัวแปรอิสระ

2.1.1 สังกัดของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกเป็น

1. กรมสามัญศึกษา
2. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

2.1.2 ภูมิหลังของผู้บริหาร จำแนกเป็น

1. อายุ
2. ตำแหน่งหน้าที่
3. คุณวุฒิ
4. ประสบการณ์บริหารโรงเรียน
5. ประสบการณ์วิจัย

2.2 ตัวแปรตาม

2.2.1 ความต้องการงานวิจัยทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

2.2.2 แนวทางการดำเนินการให้ได้มาซึ่งงานวิจัยที่ต้องการ

2.2.3 ปัญหาในการใช้ผลงานวิจัยของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

3. ในการศึกษาครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลที่สังกัดกรมสามัญศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของเอกชนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการในเขตกรุงเทพมหานคร เท่านั้น

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. การตัดสินใจของผู้บริหารในการบริหารงาน ผู้บริหารจะใช้การตัดสินใจเชิงเหตุผล มากกว่าการตัดสินใจโดยใช้อารมณ์ความรู้สึก หรือใช้อารมณ์และความรู้สึกนึกคิดส่วนตัว ซึ่งงานวิจัยทางการศึกษาจะมีส่วนสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการตัดสินใจ
2. ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตอบแบบสอบถามด้วยความจริงใจ

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

เนื่องจากช่วงที่เก็บรวบรวมข้อมูล เกิดวิกฤตการณ์ทั่วกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ซึ่งเป็นพื้นที่ของกลุ่มประชากร โรงเรียนมัธยมศึกษาบางแห่งประสบภัยน้ำท่วม ทำให้ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาไม่ครบจำนวนที่ส่งไป ซึ่งอาจทำให้ผลการวิจัย ขาดความสมบูรณ์ไปบ้าง

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ หรือผู้รักษาการในตำแหน่งดังกล่าว

โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ที่สังกัดกองมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

โรงเรียนมัธยมศึกษาของเอกชน หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ที่สังกัดกองโรงเรียนสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ

อายุ หมายถึง อายุของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียนที่มีอายุน้อยกว่า 40 ปี

ผู้บริหารโรงเรียนที่มีอายุ 40-50 ปี

ผู้บริหารโรงเรียนที่มีอายุมากกว่า 50 ปี

คุณวุฒิ หมายถึง วุฒิการศึกษาสูงสุด ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตำแหน่งหน้าที่ หมายถึง ตำแหน่งผู้อำนวยการหรืออาจารย์ใหญ่ หรือครูใหญ่

ประสบการณ์ในการบริหารงาน หมายถึง จำนวนปีที่ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

ดำรงตำแหน่งผู้บริหารทั้งในอดีตและปัจจุบัน

ความต้องการงานวิจัยทางการศึกษา หมายถึง ปัญหาหรือหัวข้องานวิจัยทางการศึกษาที่ผู้บริหารต้องการใช้ประกอบการตัดสินใจ หรือแก้ปัญหาในการบริหารงานด้านวิชาการ ด้านบุคคล ด้านกิจการนักเรียน ด้านธุรการ การเงินและอาคารสถานที่ และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบความต้องการงานวิจัยทางการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน
2. ทำให้ผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ต้องการทำงานวิจัยทางการศึกษาจะได้หัวข้อในการทำวิจัยที่ตรงกับปัญหาและความต้องการสำหรับการบริหารงานโรงเรียน
3. เป็นการแก้ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ผลงานวิจัยของผู้บริหาร เรื่องขาดแคลนผลงานวิจัยที่ตรงกับปัญหา และความต้องการของผู้บริหาร และปัญหาเรื่องความเฉพาะเจาะจงของผลงานวิจัย